

УЧРЕ № 234/20.12.2017г.

СТАНОВИЩЕ

от Доц. Тодор Стайков Стоев, дм

на дисертационен труд с автор Костадин Петков Каналев по тема "КОМПЛЕКС ОТ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗМА ПРИ АКТИВНА ФИЗИЧЕСКА ДЕЙНОСТ И ХИПОДИНАМИЯ". За присъждане на образователната и научна степен "доктор" по професионално направление 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание, научна специалност: „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на ЛФК)".

1. Общи данни за докторанта и докторантурата

Старши преподавател Костадин Петков Каналев е роден на 23.01.1981 г. в град Асеновград. Средното си образование е завършил в 8 мо СОУ „Полковник Владимир Серафимов" – гр – Смолян през периода 1995-1999 г. с много добър успех. Започва висшето си образование през 2003- 2008 година като бакалавър и през 2008 – 2009 година като магистър към ПУ- „Паисий Хилендарски", гр. Пловдив.

След завършването на висшето си образование започва работа като преподавател в секция – Спорт, при катедра - Физиология на Медицински факултет към МУ-Пловдив

Старши преподавател Костадин Каналев е зачислен за докторант на самостоятелна подготовка с Заповед № ЗП-1098/19. 05. 2015 г. , чрез дисертационен труд "КОМПЛЕКС ОТ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗМА ПРИ АКТИВНА ФИЗИЧЕСКА ДЕЙНОСТ И ХИПОДИНАМИЯ", с научен ръководител Проф. Д-р Николай Бояджиев дм. Докторанта зачислен в самостоятелна форма по ПН 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание: Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на ЛФК) към катедра „Спортна медицина" при НСА „Васил Левски" - София. Докторанта е отчислен с право на защита с Заповед № ЗП-2068/10.11.2017г. През периода са публикувани 3 публикации по темата.

2. Общо описание на дисертационния труд и на приложените към него материали

Дисертационният труд съдържа 165 страници и е онагледен с 38 таблици, 3 фигури. Литературната справка съдържа 318 източници, от които 70 на кирилица и 248 на латиница.

Дисертационният труд е обсъден и насрочен за защита от катедра „Спортна медицина" при НСА „Васил Левски".

Номерата на включените в автореферата фигури и таблици съвпадат с тези в дисертационния труд.

3. Актуалност на проблема

Здравословният начин на живот включва: регулярни физически упражнения, балансирано хранене, достатъчно поемане на течности, умерен и удовлетворяващ професионален труд, адекватна почивка и сън, избягване на силен стрес и т.н. Всекидневно здравето на всеки човек може да бъде застрашено от разнородни вредни въздействия, които е необходимо да бъдат отчитани и своевременно отстранявани и/или коригирани.

Регулярната физическа активност и здравословното хранене са най-важните коригиреми фактори за постигане на здравословен начин на живот. Активната физическа дейност е изключително ефективен „инструмент" за целенасочено

въздействие върху индивида, за развитието и комплексното усъвършенстване и пълноценна изява на неговите двигателни и интелектуални способности.

Продължителната и оптимална двигателна активност е важна за поддържане на добра спортна форма на тялото, като настъпващите процеси водят до натрупване на оптимална мускулна маса, повишена подвижност на ставите, изграждане и поддържане на здрава костна структура и т.н. Редовната физическа активност допринася не само за поддържане на нормално телесно тегло, но също така и за предпазване от редица заболявания, както и за подобряване и възстановяване на цялостното физическото и психическо здраве.

3. Познаване състоянието на проблема

Докторанта познава добре изследванията и проблемите свързани с установяване на някои промени, настъпващи в организма при активна физическа дейност и хиподинамия.

За периода от 2014 г. до 2015 г. бе проведено „случай-контрола“ изследване, включващо 322 студента. Спортуващите – „случаи“ са 203 студента (63%) и 119 (37%) неспортуващи студенти – „контроли“ от първи и втори курс от: Медицински университет (МУ) – Пловдив (и Медицински колеж – МК), Пловдивски университет (ПУ) „Паисий Хилендарски“, Аграрен университет (АУ), Пловдив и Университет по хранителни технологии – Пловдив. Участниците са разпределени по университети съответно: МУ – 192 (59,6%), УХТ – 38 (11,8%), от ПУ – 47 (14,6%) и от АУ – 45 (14,0%).

Беше проучи влиянието на честотата, интензивността и продължителността на седмичната тренировка, давността на спортните занимания, предизвикващи конкретните значими промени за всеки отделен соматометричен показател и въздействието на обездвижването върху редица психофизиологични характеристики (включващи определени категории на висша нервна дейност (ВНД).

4. Подход и решение на проблема

Във глава – Резултати, от дисертационния труд старши преподавател Костадин Каналев е представил теоретичната постановка при изследваните соматометрични показатели между спортуващи и не спортуващи.

По време на изследването бе установено, че разликата в мускулната маса (кг) между спортуващи и не спортуващи мъже (0,63 кг), е два пъти по-голяма, отколкото намереното различие за този показател при жените (0,38 кг). Различията в процента на мазнините в организма между физически активни и хипоактивни и при двата пола са сходни. Разликата между спортуващи и не спортуващи при показателя активна телесна маса (кг) в организма при жените е с много малка стойност – 0,07 кг, но при мъжете намереното различие за тази променлива е близо 3 кг. Процента вода в организма при спорт и при двата пола се увеличава по подобен начин като се взема предвид стойността на t-критерия. Мускулната маса (кг) в организма се увеличава при спорт два пъти повече при жените, отколкото при мъжете.

Разгледано бе влиянието на някои параметри (компоненти) на тренировъчните занимания върху соматометричните показатели

Потърси се специфичното въздействие на следните параметри на тренировъчните натоварвания: седмична кратност, интензивност и продължителност на тренировките върху анализиранияте соматометрични. В анализа са включени само студентите, които спортуват.

Докторанта се е спрял на влиянието на давността на спортуване върху соматометричните показатели

Анализирано бе влиянието на давността на спортуване (за да се установи скоростта, с която настъпват измененията) в изследваните соматометрични

показатели, като разделянето на времевите граници на спортуване се осъществи в две позиции: до и над 6 месеца и до над 1 година.

Разгледани са също и зависимостите между хиподинамията и: паметта, концентрацията, стресът, депресията и тревожността

Бе извършена групова съпоставка между спортуващи и хиподинамични студенти на психологическите категории на висша нервна дейност: краткотрайната памет, концентрация на първа и втора сигнална система, нивото на общия стрес, като сбор от четиринадесетте стресогенни характеристики и общото ниво на депресия и тревожност.

5. Достоверност на получените резултати

На базата на запознаването ми с цялостната работа на докторанта по темата на дисертацията считам, че тя е изцяло негово лично дело.

6. Автореферат

Авторефератът към дисертацията е с обем от 41 страници и отговаря на изискванията за обем и съдържание. Докторанта се е справил успешно с тази задача и авторефератът дава представа не само за основните резултати получени в дисертацията, но и за детайлите при разработката му.

7. Основни приноси

Установена бе конкретната степен на изменения на соматометричните показатели под влияние на спортните занимания, като тези изменения бяха специфично диференцирани за двата пола.

Проучено бе специфичното влияние на компонентите на тренировъчните натоварвания: седмична кратност, интензивност и продължителност на тренировките върху соматометричните показатели, като се проследи и въздействието им при двата пола.

Установена бе и степента на настъпващи изменения в зависимост от давността на спортните занимания.

Беше установено негативното влияние на хиподинамията върху редица психосоматостресогенни характеристики, симптоми на тревожност (по-ясно изразени при мъжете) и депресивни показатели (по-ясно изразени при жените).

Беше намерено отрицателното влияние на хипоактивитета върху паметта и концентрацията, като по-засегнати от обездвижването бяха мъжете.

Доказано бе, че спортът при мъжете води до по-високи степенни промени на соматометричните показатели, отколкото при жените.

8. Личен принос на автора

Личният принос на докторанта към дисертационната работа е следствие на дългогодишен труд в дадената област на проучването. Считам, че личният принос е голям при извършената дисертационна работа, публикации и автореферат. Получените резултати са следствие на голяма комуникативна, практична и интелектуална работа, а това позволява да се направи заключение, че са изпълнени и двата елемента на работата – образователност и научност.

9. Публикации по темата на дисертацията.

Списъкът с публикациите на автора по темата на дисертацията включва 3 публикации, една от която е на английски език. Останалите двете са самостоятелни.

10. Използване на получените резултати в практиката

Шест месеца редовни спортни занимания са достатъчни да се повишат значимо костната маса (кг) и активната телесна маса (кг), но за да се променят осезаемо процента на вода, процента на мазнини и процента активна телесна маса в

организма, е необходимо да се тренира редовно, поне една година. И при двата пола хиподинамията се асоциира категорично с почти всички изследвани характеристики на тревожността и депресивността.

11. Критични бележки и препоръки по дисертацията

Препоръките към дисертационния труд са да се задълбочи и продължи научното проучване с разширение и анализиране на влиянието и промените в организма при активна физическа дейност и хиподинамия.

Многообразието от фигури и таблици създава усещане за излишна пренаситеност и води до обърканост в конкретизацията на фактите.

12. Заключение

Считам, че представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАС и му давам обща положителна оценка.

Предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен "доктор" по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на ЛФК)“.

13. 12. 2017 г.

Рецензент:

/доц. Т. Стоев дм/